

TO MAIDAGER I OSLO 1987

Torsdag 21.5, foto: Victor Dimola

Det du nå sitter med i hendene er sprengstoff. Noe som angår alle som lever i, og vil fortsette å leve i et demokrati. Dette heftet skal være med på å kaste lys over de hendelser som fant sted i Oslo 12. og 14. mai -87, da politiet grep rystende hardt inn overfor demonstranter/ikke-demonstranter utenfor den Amerikanske ambassade, Grønland politikammer, og forøvrig også ellers i byen.

Politimester Haugli har lagt frem politirapporten om hva som skjedde for Justisdepartementet. Dette er "Aksjon Ytringsfrihet" sin rapport. Vi mener denne rapporten er nødvendig for å få frem et riktig bilde av hendelsene.

"Aksjon Ytringsfrihet" ble dannet på et allmøte i Arbeidersamfundet fredag 15. mai. Det var da mobilisert folk fra de fleste miljøer og grupperinger i Oslo, og hovedmålet var å få arrangert et demonstrasjonstog, etterfulgt av en høring, for å vise vår misnøye overfor politiets oppførsel. Dette skulle gå av stabelen torsdag 21. mai, og på 6 korte dager klarte man å arrangere et av de største demonstrasjonstog som har vært i Oslo i den senere tid. På denne tiden fikk man trykket plakater, innhentet støtte fra 37 organisasjoner, dessuten sterk støtte fra enkeltpersoner, man fikk tak i appellanter, paneldeltagere og vitner. Og pressens interesse var upåklagelig... Det var en kjempeball som begynte å rulle, og at dette var en sak som engasjerte folk var det ingen tvil om da man fikk opplyst at ca. 8000 mennesker var ute og gikk i demonstrasjonstog torsdag 21. mai.

Samtidig med at alt dette skjedde, var andre igjen opptatt med å få kontakt med de som var blitt utsatt for overgrep fra politiets side i forbindelse med 12. og 14. mai. Vi prøvde å få til en oversikt over brudd på vedtekter, overgrep, og hva som hadde skjedd.

Fra og med 15. mai hadde vi en telefonvakt folk kunne ringe inn til for å få fortalt og registrert sin historie. Vi hadde også et bord i gangen utenfor høringslokalet hvor folk kunne få "registrert" seg. Disse historiene har vi samlet i dette heftet, dog har vi utelatt en del som er identiske med noen som allerede er med her. Og vi har heller ikke fått kontakt med alle som ble arrestert, fraktet til politihuset, fikk bøter eller satt i ventecelle altfor lenge.

Innholdet i denne rapporten bør være mer enn nok til å få håret til å reise seg på de fleste - og få folk til å engasjere seg. Det er samlet historier her om en optreden fra politiets side som man ikke skulle tro kunne finne sted i et demokratisk samfunn.

LOTTE, 18 :

Tirsdag 12. 5. Jeg sto inntil ambassaden under demonstrasjonen og skulle til å gå da jeg fikk et kølleslag i magen. Knakk sammen og satte meg på andre siden av gata. Jeg hadde gassmaske på, så jeg reagerte ikke på tåregassen. Jeg løp så for å ta igjen de andre, men fikk et kølleslag i ryggen, og politiet heiv seg over meg og arresterte meg. Satt på glattcelle i 6 1/2 time. Fikk 2000 kroner i bot for å ha nekta å fjerne meg, men jeg hadde ikke fått noe beskjed om å fjerne meg. Jeg fikk veldig vondt i magen på cella og spøy i et par timer. Spurte vakta om å få bli løslatt for å kunne gå til legevakta, eller om å få noe smertestillende. Vakta bare lo, og det samme gjentok seg seinere. Etter løslatelsen ble jeg sjukemeldt i fire dager pga. slagene over ryggen og magen og beina. Legen på Legevakta nekta å ta bilder av de åpenbare merkene og blåste det hele bort.

DAG-OLAV SIVERTSEN, 25 :

Tirsdag 12. 5. Jeg møtte opp klokka 19 foran ambassaden og kan bevitne at politiet ikke ga oss advarsel før de begynte å fjerne oss ved å slå løs på oss, uten forsøk på å skyve oss vekk først. Seinere, etter at vi ble fjernet fra ambassadørboligen i Nobels gate, ble det fra demonstrantene spent ut et tau over gata for å hindre hestene i å trampe ned folk. Politifolk til fots gikk da løs på de som holdt tauet i den ene enden, og hamret løs på dem med langkøllene sine, også da uten å forsøke å skyve dem vekk eller ta tauet ut av hendene på de første. Jeg løp bort for å hjelpe til med å holde tauet og fikk flere harde slag over venstre arm, skulder og rygg. Jeg hadde vondt i dagevis etterpå. En uke seinere har jeg fremdeles merke på armen etter slagene. Verken jeg eller andre demonstranter gjorde noen form for voldelig motstand mot politet på noe tidspunkt.

Tirsdag 12.5, foto: Paal Audestad

**UTENLANDSK STATSBORGER, 22,
anonym av frykt for politiet :**

Tirsdag 12. 5. Jeg sto noen hundre meter fra ambassaden og så på, uten å være med på demoen. Jeg hadde bare stått i fem minutter da to politimenn kom og ba meg fjerne meg. Jeg prøvde, men de stilte seg i veien. To politi til kom bort, og den ene av dem slo skarpsida av skjoldet i ansiktet mitt så leppa sprakk. Samtidig merka jeg at en schæfer hang i jakka mi. Jeg forholdt meg rolig og forsøkte å gå bort fra demoen, men ble lenge dytta mot den før jeg til slutt fikk gå. På torsdag holdt jeg meg innendørs, da jeg var redd for å bli tatt på åpen gate.

WENCHE, 16 :

Tirsdag 12. 5. Jeg ble taua klokka 19.30. Jeg fikk slag mot beina da tre politimenn angrep meg med køller. Ble så kasta inn på marja. Vi satt fem stykker i samme marja. En sparka opp døra og rømte ved rødt lys. Dette resulterte i at politibilen kjørte i full fart tilbake til ambassaden med bakdøra oppe. Vi som satt bak måtte klamre oss fast for ikke å dette ut. Ved ambassaden drev det tåregass inn

i bilen, slik at vi følte at vi skulle kveles. En demonstrant til ble putta inn etter et kvarter. Tre politimenn sate seg baki og sjikanerte oss på veien til Grønland. Jeg satt 6 1/2 time på glattcelle. Fikk 2000 kroner i bot for å ha nekta å fjerne meg fra området. En politi sto med batongen oppunder nesa på meg og truet, mens jeg skulle ta av meg ringer og tømme lommene på politistasjonen. Jeg var veldig redd på grunn av disse truslene.

IVAR, 22 :

Tirsdag 12. 5. En hest tråkka meg i hælene så jeg falt. Jeg halta i flere dager etterpå. Jeg mista en insulinpenn, som ble knust (verdi kr. 500), da jeg falt. Tåregassen gjorde at jeg lenge ikke kunne se noe.

CAMILLA LIND, 15 :

Tirsdag 12. 5. Var ved ambassaden, på den andre siden av gaten etter at politiet hadde brukt gass. De kom mot meg på hester, så jeg prøvde å rømme. Ble slått ned bakfra og har fremdeles vondt i ryggen. Ble røsket opp fra bakken etter jakkeslaget og slept mot politibilen med et så fast grep om halsen min at jeg fikk vanskeligheter med å puste. Ble kjørt til Politihuset, og satt på enecelle fra kl. 20.00 til kl. 01.15. Ba om å få ringe hjem, men det ble avslått. Fikk først ringt etter at jeg var løslatt. Forelegg 2000 kroner.

MARTIN OLAFSEN, 20 :

Tirsdag 12. 5. Ankom til demonstrasjonen kl. 19.30. Var med til ambassadør-boligen hvor jeg sto og holdt i et tau som var spent over gata for å hindre hestene i å komme fram. Ble slått av politikøller i bakhodet, haka, skrittet og nyrene. Jeg hadde en tjukk ull-lue på. Likevel følte jeg at huet skulle sprekke da jeg fikk et

av slagene. Jeg måtte sy fem sting. Lå og spøy i to dager etterpå. Fikk også en sprøyte tåregass i fjeset mens jeg sto og holdt tauet. Jeg klarte å komme meg unna selv om jeg ble angrepet av fem terror- og vanlig politi. Jeg brukte selv ingen form for vold mot politiet.

Torsdag 14. 5. Jeg gikk sammen med en kamerat bak ambassaden og så en terror-politi peke på oss fra en balkong på ambassaden. Ropte: "De to vil jeg ha tak i." Jeg klarte å løpe fra dem, lå gjemt en halv time i skjul. Fikk låne noen klær og skifta "ham".

GORDON TRIER HOLM, 27 :

Tirsdag 12. 5. Var ved ambassaden og prøvde å løpe unna da politiet satte inn. Før jeg klarte det fikk jeg to rapp av en pisk over ryggen.

JO-ARNE HANSEN, 15 :

Tirsdag 12. 5. Var med på demonstrasjonen utenfor Den amerikanske ambassade. Kom litt sent til selve demonstrasjonen. Fikk et kølleslag i ryggen under tumultene etterpå da vi ble jaget nedover mot sentrum, men slapp unna. Hadde vanskeligheter med å bevege meg i to dager etterpå.

STEIN OLAV RINGEN, 21 :

Tirsdag 12. 5. Jeg holdt i andre enden av tauet som ble spent over veien for å hindre hestene. Så at Martin og de andre ble banka.

Torsdag 14. 5. Var på Stortorvets Gjæstgiveri. Gikk på WC, hørte skrik og løp inn igjen. Kaotisk syn. Løp inn i mengden. Ble slått over ryggen og fikk brillene knust. To politimenn bar meg ut bakdøra. Jeg prøvde å stikke, så de tok grep rundt halsen. Inne i bilen snakket politiet om hva som hadde skjedd, og at de hadde tatt "svinet" (Stein Lillevolden) og at

Tirsdag 12.5, foto Geir Arne Bore

en hund hadde bitt ei jente i ræva og at "det var stilig". Trusler om at hvis jeg ikke sa hvor jeg jobba, ville jeg få bot. Satt fra 20.30 til kl. 04.00 på cella, men jeg fikk ingen bot.

LASSE GUNDERSEN, 19 :

Tirsdag 12. 5. Var ved ambassaden, foran selve døren. Ca. 15 politimenn trengte seg inn mellom oss og døren, og gikk til angrep uten varsel, både med køller, skjold og gass. Jeg trakk over til andre siden av gaten, og sto der og ropte slagord en stund før jeg ble angrepet av politifolk til hest. Jeg ble tråkket på foten av en hest, og ble videre jaget oppover til Solli plass, og derfra ned til ambassaden igjen. Dro opp til ambassadørboligen, og var der i en halv times tid, før vi ble omringet av politifolk som jaget oss nedover Bygdøy alle.

Torsdag 14. 5. Jeg tok Sognsvannsbanen ned til Nationaltheateret, hvor jeg ble varslet om at politiet arresterte alle "potensielle demonstranter" som kom fra stasjonen. Tok

derfor toget til Stortinget stasjon, og gikk av der. Kom opp til ambassaden, men beveget meg raskt ned til Spiker-suppa sammen med den del andre. Der ble vi omringet av politifolk, og fikk to minutter på å fjerne oss. Det ville vi ikke, og sto der en stund til. Etterpå ble demonstrasjonen oppløst. Dro så derfra til Stortorvets Gjæstgiveri, men kom ikke inn pga. klesdrakta. Kom tilbake dit senere på kvelden, etter å ha vært vitne til razziaen på Arbeidsløses kafe. Dro til Grønland for å møte folk som var blitt arrestert. Der gikk jeg forbi fengslet, i Åkerbergveien. Plutselig kom en purkebil kjørende og stoppet. Fire politmenn hoppet ut og ville ta oss. Jeg løp avgårde, men ved parken i Jens Bjelkes gate tok de meg igjen. Armene mine ble bendt opp på ryggen, og jeg ble arrestert. Da jeg ble satt i vente-celle var klokken 21.30. Satt der i en halv time før jeg ble brakt inn til forhør. De hadde avisbilder av meg, fra tirsdag, og forhørte meg om hvor jeg hadde vært, både på tirsdagen og torsdagen. De spurte også om jeg kjente Stein Lillevolden. Jeg skulle få lov til å

ringe hjem for å varsle hvor jeg var, men det ble hele tiden utsatt. Siden kom de inn til meg på cella og spurte om jeg var villig til å bli avbildet og tatt fingeravtrykk av, hvilket jeg sa nei til. Fikk beskjed om at siden jeg sa nei, måtte jeg sitte natten over i påvente av avhør neste morgen. Slapp ut kl. 3.30 med forelegg på 3000 kroner grunnlagt at jeg ikke hadde fjernet meg på politiets anmodning og for forstyrrelse av ro og orden.

CATHRINE LARSEN, 23 :

Tirsdag 12. 5. Jeg kom helt i begynnelsen av demoen. 19.10 kom det mange folk som sto utenfor ambassadedøra. Snart kom politiet med køller, skjold og hjelmer og slo seg inn i mengden, uten å ha gitt beskjed på forhånd. De slo vilt omkring seg. Så kom tåregassen. Politiet drev oss ned Drammensveien, og mange ble skada. Noen dro til Legevakta og ble taua der. Vi dro til ambassadørens bolig, og politiet angrep etter en stund med hester. Vi dro ned til byen.

Torsdag 14. 5. Jeg dro til ambassaden hvor det var mye politi. Gikk til Løkkeveien. Etter å ha stått der en stund, kom politiet, arresterte meg og satte på håndjern. Jeg satt i 8 timer på cella sammen med ei jente. Etter fire timer spurte jeg etter advokat, men de bare lo av det. Jeg sa at jeg kunne få epilepsianfall og ble sluppet ut et kvarter etter. På cella satt ei jente til som ikke visste om demoen, men var blitt taua likevel. Politiet kom med trusler for å få oss til å gå med på avfotografering og avgi fingeravtrykk, men vi nekta. Politiet sa at Haugli hadde bestemt at vi kunne bli holdt der så lenge politiet ønsket.

EIRIK, 17 :

Tirsdag 12. 5. Sto foran ambassaden under demonstrasjonen. Politiet kom

uten varsel og begynte å slå med langkøller.

Torsdag 14. 5. Gikk sammen med en del folk fra Arbeidsløses kafe. Krysset Karl-Johan - Fredriks-gate, hvor jeg så tre marjer fulle av politi med fullt utstyr. De løp mot oss. Vi løp mot oversiden av Nasjonalteateret, og jeg var kommet til trikkeholdeplassen da en politi tok meg igjen og klinte en langkølle i magen på meg. Fikk beskjed om å legge meg på magen, og gjorde det. En annen politi kom da og stakk en gummibatong i magen på meg. Ble slått to ganger over låret, og fikk håndjern med armene på ryggen og ble dratt inn i ei marje. Politiet ville ikke kjøre oss til Grønland, fordi de ville være igjen og slåss videre. De ba om en ny bil som vi ble kjørt til Grønland med. Jeg ble sittende i ni timer. Ble taua kl. 18.55 og slapp ut kl. 04.00. Jeg ble i cella truet med å bli stilt for forhørsretten neste dag hvis jeg ikke ville bli tatt bilde av og gi fingeravtrykk. Ble spurt om jeg erkjente meg straffeskyldig og vedtok forelegg.

MONIKA FREY, 23 :

Tirsdag 12. 5. Sto fredelig og ropte slagord da tåregass ble skutt inn i mengden. Jeg fikk en sprut i fjeset og løp over på den andre siden av gata. Jeg klarte ikke å puste og brakk meg og hadde vondt i lungene på grunn av at jeg har lungebetennelse. Tre ganger i løpet av kvelden ble jeg utsatt for tåregass. Hele natta hadde jeg vondt i lungene og var kvalm. Jeg så at folk ble tråkka ned av hester og fikk slag i hodet. Selv fikk jeg bare lettere slag.

Torsdag 14. 5. Vi kom fra Blitz, til sammen 20-30 personer. Da vi var i nærheten av Universitetet, kom fem biler med politi som hoppet ut og sprang etter folk med køller og skjold. Folk fikk panikk og løp i alle retninger. Jeg løp mot trikkeholdeplassen sammen med to andre. De to ble tatt igjen, og jeg så en av dem bli slengt i bakken, rett foran mange

mennesker som sto og ventet på trikken. Vedkommende ble slått med køller. Jeg løp for å hjelpe ham, men ble angrepet av to politi med køllr som slo meg på ryggen og mot nyrene. Jeg klarte likevel å komme meg unna, dro så opp til Kongeterassen og møtte andre der. Vi gikk samla opp mot ambassaden. Gata ble sperret, men jeg og en demonstrant med det amerikanske flagget sprang gjennom sperringen. Han med flagget ble lagt i bakken. Jeg prøvde å hjelpe ham og ble tuppa i skrittet. Selv brukte jeg ikke vold, det eneste jeg prøvde var å dra han med flagget fri.

Ved Stortinget etterpå omringet politiet oss, men vi sa gjennom megafon at demoen var avblåst og at vi ville gå. Vi dro deretter til Stortorvets Gjæstgiveri. Politiet kom inn bakdøra og angrep folk og velta bord. Jeg satt på den andre siden av bordet til Stein Lillevolden. Jeg og to andre jenter la oss over ham for å beskytte ham. Politiet dro meg vekk, og jeg fikk kraftige slag på venstre arm. Jeg ble dratt opp etter halsen, slik at jeg mistet pusten og måtte slippe taket i Stein. Jeg fikk slag over beina/låra og har mange blå merker også etter det. Jeg ble sendt til Ullevål pga spark i skrittet og armen og ble sjukemeldt i seks dager. Folk var redde og hysteriske under storminga, så noen mistet kontrollen og prøvde å dytte og kaste ting.

JHINGOOR BAPTISTE, flyktning fra Diego Garcia, en av øyene blant Chagos-øyene i Det indiske hav. Siden 70-tallet har hele befolkningen, Ilois-folket, blitt tvunget i eksil etter at England i 1966 inngikk en forsvarsavtale med USA. USA har i dag store militærbaser på Diego Garcia, og forutsetningen var at Iloisene måtte vekk)

Tirsdag 12. 5. Jeg var med på demonstrasjonen foran ambassaden. Hadde med en plakat hvor jeg hadde

skrevet om USAs røving av vårt land. Følte at jeg hadde all grunn til å stå og protestere foran ambassaden. Ble avbildet av en politimann, noe jeg ble forbannet for, og ropte at han heller kunne ta bilde av de kriminelle amerikanerne som hadde tatt fra meg mitt hjem og brukt mitt land til opprustning. Dagen etterpå var jeg kommet med på et bilde i Aftenposten hvor teksten fra plakaten tydelig kom fram. Jeg søkte om politisk asyl i Norge i 1984, men har ennå ikke fått det, og vet at fremmedpolitiet ikke liker å se oss utlendinger demonstrere.

Torsdag 14. 5. Hadde den samme plakaten med og var på Stortovets Gjæstgiveri da politiet stormet lokalene. Jeg sprang da inn bak disken hvor jeg kjenner en av servitørene. Hun gjemte plakaten for meg, og selv gjemte jeg meg på de ansattes WC i over en halv time, deretter i skjul på et annet rom i en time. Som flyktning føler jeg meg utrygg etter erfaringer jeg tidligere har hatt med politiet.

EIRIL KRISTIENSEN, 20 :

Tirsdag 12. 5. Jeg sto like utenfor døra til ambassaden. Tåregassen gjorde at jeg kasta opp og fikk migreneanfallet.

Torsdag 14. 5. Jeg kom til ambassaden kl. 19.45. Demoen var da oppløst. Jeg sto sammen med noen ved Solli plass og så at folk ble brutalt klubba ned og arrestert. Så gikk jeg mot Grønland for å møte folk som ble sluppet fri, men kom ikke lenger enn til Karl-Johan. To sivilsnut kom løpende etter meg, men jeg løp fra dem mot Stortingsgata. Plutselig kom en politibil som stoppet bak meg, og tre stykker kastet seg over meg og tok kvelertak på meg. De la meg i bakken og slo meg en gang hardt over korsryggen. Så dro de sin vei uten videre. Jeg dro hjem med smerter i ryggen. Neste dag begynte jeg å tisse blod. Jeg turte ikke å dra på Legevakta fordi jeg

Tirsdag 12.5, foto: Paal Audestad

hadde jo hørt hva som skjedde med folk når de dro dit.

MERETE BYBERG, 16 :

Tirsdag 12. 5. Jeg ble utsatt for kølleslag i hodet og tåregass under demoen. Fikk hevelser og vondt i hode i et par dager. Jeg brukte selv ikke vold mot politiet.

Torsdag 14. 5. Var utenfor Arbeidsløses kafe da telefonvakta ble taua. Jeg reagerte kraftig på dette, blant annet fordi han hadde brukket beinet. Jeg gikk til Grønland for å vente på at folk ble sluppet løs. Satt i en time på Enerhaugen og venta uten at det skjedde noe. En av oss sju gikk for å spørre når folk ble løslatt, men ble uten videre taua. Plutselig kommer fullt av politifolk med køller og skjold nedenfra Politihuset. Jeg gikk oppover Enerhaugen for å komme meg unna, men de kom også ovenfra og omringa oss. Tre av oss ble anholdt, og jeg fikk armen brukket opp bak ryggen. Jeg gjorde ingen motstand og ble putta inn i marja. Noen av de andre prøvde å vri seg unna og ble klubba ned. Jeg satt på glattcelle i fem timer, så ble jeg henta av foreldrene mine. Fikk

3000 i bot for å ha nekta å fjerne meg, men det var jo det jeg prøvde å gjøre. Jeg vedtok ikke.

ADA JUNGE, 22 :

Tirsdag 12. 5. Jeg deltok i demoen og fikk så mye tåregass i ansiktet at jeg måtte kaste opp.

Torsdag 14. 5. Jeg var på Stortorvets Gjestgiveri da politiet stormet lokalene. Ble tråkka i ansiktet og slått med kølle, men ble ikke tatt med og fikk ingen forklaring. Jeg oppsøkte Legevakta selv.

ANONYM, 17 :

Tirsdag 12. 5. Ved slutten av demonstrasjonen ble jeg omringet av hester og politi med køller. Ble tråkket på av en hest. Veien var sperret så jeg måtte hoppe opp på en bil. Løp gjennom mengden og la merke til at hestene var livredde og fløy omkring panisk, mens politiet piska og slo ukontrollert.

Torsdag 14. 5. Gikk flere timer etter demonstrasjonen rolig i gata.

Plutselig kom marja med politi. De løp etter meg, slo vilt og arresterte et par venner. Jeg så at vi ble filma og turde senere ikke gå av trikken pga politiet. Temmelig sjokkert.

TORILL GAARDER, 19 :

Tirsdag 12. 5. Sto rett utenfor inngangsdøra til ambassaden. Det ble ikke gitt noe varsel om å fjerne seg, men snuten brukte uten videre tåregass. Jeg trakk over på den andre siden. Mange andre ble også blenda og pressa over på den andre siden av gata. Trafikken var ikke blitt stoppa, derfor snubla jeg over panseret på en bil da jeg skulle over på den andre siden av gata. Vel over satte jeg meg ned på huk for å få ro og komme meg etter tåregassen. Plutselig kom hestene og jeg ble pressa mellom gjerdet og politi med hunder og hester. Jeg hadde ingen mulighet til å komme meg vekk. Jeg prøvde, men ble taua av tre-fire politifolk fordi jeg ropte "nazisnut". De brukte køller, sparka og tok kvelertak. Jeg fikk et spark i skrittet. Snuten slang dokka med hengeløkka (Brukt på demoen) inn til meg og sa at jeg kunne "kose meg med den". I bilen var det en som satt med håndjern. Døra bak var ødelagt, og vi holdt på å falle ut på vei til Grønland. Jeg satt i sju timer og fikk et forelegg på 2000 kroner/ 15 dager.

Torsdag 14. 5. Folk ble taua før demoen, fordi de så ut som demonstranter. Jeg tok trikken til Arbeidsløses kafe. Der var snuten på vei ut etter razziaen. Vi dro etterpå til Politihuset hvor vi sto ca. en halv time. Plutselig ble vi omringa av snuten. Uten noe varsel utpekte de fire-fem stykker som skulle tas, deriblant meg. Jeg prøvde å komme meg unna (gikk rolig), men snuten med køller, hjelmer og skjold kom. Jeg ble kløpet ganske hardt i armen og slengt i bakken. Jeg fikk skrubb-sår på venstre øye og kølleslag i låret. Jeg vet ikke hvor mange som satt på meg, men det var en som tok kvelertak. Jeg satt 19 timer

alene på cella og ble sikta for vold mot offentlig tjenestemann (Jeg sparka en snut i leggen. Det var han som kom først etter meg utenfor Politihuset). Videre ble jeg sikta for å ha nekta å oppgi personalia, selv om de hadde tatt legitimasjonen min. Jeg ble nekta å ringe advokat da jeg spurte om det. Jeg kom inn kl. 21 og var til avhør kl. 9 neste morgen. Jeg fikk ringe en gang, men ingen svarte. Politiet sa jeg ville få snakke med noen og drev og presset meg for at jeg skulle "tenke over det jeg hadde gjort", fordi jeg da ville slippe ut snart. Jeg ble fotografert og tatt fingeravtrykk av, og da jeg til slutt ble løslatt fikk jeg ingen forklaring på hva som kom til å skje videre.

INGRID, 17, fra Sør-Amerika :

Tirsdag 12. 5. Jeg var utenfor ambassaden da politiet begynte å jage folk med hestene. Jeg så at broren min ble taua og løp bort for å hindre politiet og sparka til en purk. Jeg ble da tatt og hevet inn i marja. I bilen ble det slåss kamp og jeg svimte av. Satt på glattcelle i sju timer og fikk bot på 7000 kroner som jeg vedtok fordi politiet sa jeg måtte betale eller sitte 15 dager i fengsel.

Torsdag 14. 5. Jeg kom nedover Drammensveien med to andre jenter. Vi ble stoppa ovenfor ambassaden og spurt om vi hadde gassmasker. Nei, sa vi, men snuten sa jeg måtte bli med dem. Jeg sa jeg ikke hadde gjort noe galt og holdt meg fast i et rekkverk. Vi ble da lempa inn i bilen alle tre. Bortenfor ambassaden ble vi satt inn i en annen bil og for fulle sirener kjørt til Grønland. I bilen sa politiet at hvis jeg var misfornøyd kunne jeg bare dra tilbake til landet mitt, "svarte kjerring". På Grønland forklarte jeg meg. Sa jeg bare var der for å se og at jeg ikke hadde fått noen advarsel. Jeg fikk beskjed om at det måtte tas fingeravtrykk og bilde. Jeg godtok da det, og etter fem-seks timer ble jeg sluppet ut. To politimenn hadde vært på døra hos

Tirsdag 12.5, foto Paal Audestad

mor mi samme kveld og gitt beskjed om at jeg var taua selv om jeg hadde bedt dem om å la være. Mora mi dro da til Grønland, men hun fikk ikke vite noe av politiet der.

ANONYM :

Tirsdag 12. 5. Så at to venner ble arrestert, gikk bort til bilen og spurte hva som var grunnen. Da ble også jeg kastet inn i bilen. Jeg måtte ligge på gulvet ved siden av to andre jenter med to politimenn oppå oss som satte håndjern på oss. Satt i sju timer på cella og fikk 2000 kroner i bot. Jeg er under 18 år, men foreldrene mine ble ikke varslet.

Torsdag 14. 5. Jeg og min venninne Ingrid bestemte oss for å holde oss på avstand pga tirsdagen. Vi kom kl. 19.30 og satt 100 m fra ambassaden og så på demonstrasjonen. 19.50 kom en marje opp til oss og vi ble uten videre taua på ny. Inne i bilen fikk vi fortalt av tre jenter at politiet har filmet oss på video og tatt bilder av oss da vi kom gående mot ambassaden. På veien til Grønland ble min venninne Ingrid fra Sør-Amerika fortalt: Dra hjem der du kommer fra, svarte kjerring.

TRINE, 20 :

Torsdag 14. 5. Satt og så på demonstrasjonen sammen med to andre jenter (Jeg var ikke med selv). Plutselig kom en marje og politiet lempa oss inn. Vi spurte om det var forbudt å sitte på gata. De sa: "Alt vi sier er forbudt". Ei av jentene som ble taua sammen med meg, er fra Sør-Amerika. Hun fikk høre at dersom hun klaget, kunne hun dra hjem til der hun kom fra, "svarte kjerring". Ble holdt på glattcelle i 6,5 - sju timer. Sluppet ut uten bot eller forklaring. Hadde finlandshette i beltet. Den ble tatt fra meg fordi det var "forbudt å ha det". To venner som satt inne, skulle ha eksamen dagen etter. Den ene klarte

ikke å komme seg på skolen for å gjennomføre den.

MARTE SCHJØNSBY, 20 :

Torsdag, 14. 5. Ble arrestert utenfor Grønland politistasjon ca. 20.30. Satt og ventet på at venner skulle slippe ut. Plutselig kjørte det en politibil opp på siden av oss (vi var 7-8 personer). Vi fikk beskjed om å sette oss, og da vi gjorde det, ble vi arrestert. Alle, med unntak av en som så litt "rørete" ut, ble pent behandlet. Inne på cella fikk vi beskjed om at vi ville bli holdt resten av natta. Hørte at folk ble truet med forhørsretten neste dag hvis de ikke gikk med på å bli tatt bilde/fingeravtrykk av. Hørte også jenteskrik med jevne mellomrom hele natta. Jeg satt til 3.30, uten å bli forhørt eller tvunget til noe, men jeg klarte ikke å gå opp til eksamen dagen etterpå og kommer til å anmelde politiet.

ANDREAS GRØTTERUD, 19 :

Torsdag 14. 5. Jeg var foran ambassaden kl. 18.00 hvor jeg begynte å snakke med filmfolk. Hadde med militærbag med skateboard oppi. Hørte fottrinn bak og plutselig kastet politifolk meg mot gjerdet langs Slottsparken. Tre av dem holdt fast i meg, rev fra meg bagen og kroppsvisiterte meg. De fant ingenting, sa "beklager" og gikk.

ULF SCHELANDER, 32 :

Torsdag 14. 5. Jeg var tilskuer, uten egentlig aktiv medvirkning. Var egentlig på vei bort, da to uniformerte politifolk sprang på meg bakfra og begynte å slå umotivert. Det samme skjedde med flere som var på vei ned mot Nasjonalteateret.

BJØRN, 22 :

Torsdag 14. 5. Jeg gikk bak den amerikanske ambassaden. Det kom seks politifolk etter meg. Jeg sa at jeg ikke var aggressiv, men ble likevel lagt i jern kl. 19.30 og kjørt til Grønland sammen med ei jente (Hanne). Hun spurte om å få bomme en røyk av en politimann. Han svarte: "Ja", tok fram en røyk og røykte den selv foran fjeset på henne. Hun ble forbanna og spytta han i fjeset. En annen politimann tok da og dunka hodet hennes fem-seks ganger i ruta på politibilen. Hanne hadde blitt bitt av en hund og ba om å bli kjørt på Legevakta, men ble i stedet kjørt rett til Grønland. Jeg satt åtte timer på glattcelle, og ble avhørt etter en time. Under avhøret ble jeg fotografert uten noen forvarsel. Jeg ble spurt om bekjentskap til Stein Lillevolden, og om hvem som sparka politikvinnen som falt av hesten. Jeg ble også nekta å ta på meg skoene da jeg skulle i avhør. Jeg ble løsslatt uten å få bot, og med beskjed om å gå hjem. Hvis ikke, ville jeg bli taua igjen. Jeg ble forfulgt av politiet ned til sentrum.

RUNE ASKIM, 22 :

Torsdag 14. 5. Jeg sto sammen med ti andre ved ambassaden kl. 20.00. Plutselig kom uniformert politi og taua fem av oss. Ingen gjorde noe før politiet kom. Vi gjorde heller ingen motstand under og etter arrestasjonene. Jeg satt på cella i sju timer.

ANONYM :

Torsdag 14. 5. Jeg bevitner at jeg så Kyvik ved Slottsparken i tumultene under arrestasjonene.

TROND GRANDE, 25 :

Torsdag 14. 5. Jeg var på Stortorvets

Gjæstgiveri. Politiet kom stormende inn, og jeg ble sint etter å ha fått noen kølleslag, men skjømte at det var lurest å holde meg i ro. Jeg fikk mange slag, men vet ikke akkurat når jeg fikk et slag som skadet meg i armen. En politihund bet meg i låret, men jeg fikk ikke annen skade enn at buksa revna. Jeg hadde hørt rykte om at folk som kom til Legevakta ble taua, derfor ble lege tilkalt til kafeen i stedet. Dette var problematisk fordi samtalen ble kutta når vi kom fram til leger, NRK, osv. Til slutt fikk jeg kontakt med lege gjennom mora til en kamerat, og fikk ni dagers sykemelding pga sene- og muskelvevskade. Jeg gikk med armen i fatle i fem dager. Dro på røntgen på Ullevål sykehus for å unngå tauing på Legevakta.

WERNER HAUGE, 25 :

Torsdag 14. 5. Jeg var på Stortorvets Gjæstgiveri ca. 20.30. Jeg hadde vært med på demoen før på kvelden. Jeg satt ved nabobordet til Stein Lillevolden da politiet kom stormende inn. Politiet tok tak i sidemannen og holdt han igjen. En politimann slo meg med to kølleslag og et knyttneveslag. Jeg fikk sydd et sting og har i dag, en uke etter hendelsen, fremdeles merke i siden. Jeg prøvde å ringe Legevakta, men de nekta å komme på Stortorvets Gjæstgiveri. De sa at jeg i stedet kunne kontakte politiet, "de er så greie".

CHRISTIN RØSTNE, 23 :

Torsdag 14. 5. Var på Stortorvets Gjæstgiveri. Da politiet stormet inn, prøvde jeg å beskytte meg selv fra slag og spark, og ble grepet rundt halsen (kvelertak). Politimannen slepte meg mot døren med taket rundt halsen og fordi det gjorde veldig vondt, skrek jeg. Fikk da beskjed om at politimannen "ikke likte kvinnfolk som hylar", så jeg fikk et kølleslag i hodet og et over ryggen. Ble så slept

Fra innslaget i Dagsrevyen, Kyvik er Markert med pil.

Torsdag 14.5, Foto: Paal Audestad

ut på gaten og holdt med samme grepet der i ca. ti minutter. Det gjorde veldig vondt, og da jeg var kommet inn i politimarja, besvimte jeg. Satt på celle i sju timer, og spurte om å få lege, men ingen reagerte på mine spørsmål. Dro selv til Legevakta da jeg slapp ut. Har fremdeles over halvannen uke etter at dette skjedde hovne lymfekjertler, blåmerker og sår, fikk også konstatert hjernerystelse på Legevakta. Fikk verken bot eller forklaring.

JAN LØBBEN, 21 :

Torsdag 14. 5. Jeg fulgte demoen på avstand. Gikk etterpå inn på Stortorvets Gjæstgiveri. Satt ved samme bord som Stein Lillevolden. Jeg kan sverge på at jeg ikke så fire politimenn komme først inn. Jeg fikk en politihund på meg, og da jeg sprang ut av lokalet, ble jeg bitt hele tiden. Da jeg kom ut, møtte jeg en sivilperson som spurte hva som skjedde innenfor. Jeg fortalte hva som hadde skjedd, og plutselig ble jeg pågrepet. Politiet kom til, og jeg ble lempet inn i en politibil. Jeg ble brakt til Grønland og satt der i 6 1/2 time på

cella. Da jeg krevde å få lese forelegget, ble jeg jagd ut av huset. Dro til Legevakta dagen etter, og det foreligger bekreftelse på at jeg ble bitt.

RITA HAUGEN, 28, Kriminalomsorg i frihet, venn av Anne-Grethe Wats :

Torsdag 14. 5. Var ikke med på demoen. Jeg går på Sosialhøyskolen. Var på avslutningskveld på skola. Jeg satt ved nabobordet til Stein Lillevolden og så at han ble intervjuet. Kommenterte at Stein og de andre satt og drakk kaffe og te. Så ikke noe til de omtalte fire politimenn, som hadde vært i lokalet før razziaen. De måtte i såfall ha vært sivile. Ingen prøvde å ta Stein Lillevolden. Først kom noen og fortalte at noen ble tauet inn. Ingen stormreaksjon blant gjestene. Så tilfeldigvis en politibil kjøre forbi, og at en satt med hjelm. Politiet kom inn bakveien, men jeg la ikke merke til noe før en kvinnestemme ropte: "Purken kommer." Helvete brøt løs. Politiet slo vilt, kastet seg over demonstrantene (de ved langbordet til Stein Lillevolden). Noen prøvde å legge

seg over Stein Lillevolden for å hindre politiet i å slå ham. Slik oppfattet jeg det, og bemerker at det virker ikke som om de ville gjøre motstand, men heller beskytte ham. To politimenn holdt en jente, mens de slo med batonger med den ledige hånden mot ryggen hennes. Venninnen min spurte politiet hva som foregikk. Svaret var at hun hadde ikke rett til å stille spørsmål. "Dere skal bare holde kjeft". Det kom bort en fyr, som blodet rant av. Han dro til Legevakta på oppfordring fra meg og venninnen som ble taua. Eneste motstand som jeg så, var en som kastet en gjenstand (kaffekopp, askebeger e.l.). Så ellers ingen motstand/vold mot politiet. I alle fall ikke slik som referert i avisene. Vedrørende slagvåpen etc. så jeg ingenting til. Ingen gjorde annet enn å forsvare seg eller rope "fascister" og "nazisvin". Det var den eneste motstanden de gjorde. Så en person i grønt (terrorpolitiet). Hørte motstridende ordre fra politiet: "Legg dere ned" og "Kom dere ut". De som ikke ble arrestert av de som satt ved langbordet, var etterpå livredde og turde ikke gå ut. "Bodygarden" til Stein Lillevolden var vesentlig kvinner. Jeg så også i kaoset en politihund som bet en i hånda. Jeg ble sittende en stund og prøvde å roe meg ned før jeg gikk hjem. Utrolig at det gikk så bra som det gikk. Etter dette har jeg drømt om politivold, noe jeg aldri har gjort før.

ANONYM, 29 :

Torsdag 14. 5. Jeg var på Stortorvets Gjestgiveri. Satt langt inne i lokalet. Politiet stormet inn og slo ned for fote. Jeg så ikke noe til de omtalte fire politifolkene, som prøvde å arrestere Stein Lillevolden før razziaen. Jeg fikk et slag i ansiktet med knyttneve.

KRIS STENSETH :

Torsdag 14. 5. Hørte over politi-

radioen ca. 20.30: "Alle som blir innbrakt for pågrepelse med hundebitt, skal tas med til Politihuset for pågrepelse av en person, som tidligere på kvelden ble bitt og slapp unna".

KJERSTI MYHREHAGEN / INGER MARIE TORKILSEN, begge 24 :

Torsdag 14. 5. Hadde dratt opp til Politihuset for å vente på at venner skulle slippe ut, og sto bare å så på de andre som var der. To politibiler stoppet ved siden av oss, og vi hørte en politimann si: "Velkommen inn, vær så god". Kjersti prøvde å stikke av, men ble innhentet. Spurte om hvorfor vi ble taua, men fikk beskjed om at det ville vi få vite når vi kom inn på huset. Vi satt begge i seks timer, etter å ha blitt registrert etter å ha ventet i en time. Da spurte Kjersti om å få navn og tjenestenummer på politimennene, og papirer på påtalen. Det var ikke mulig, noen av delene. Forklarte også at grunnen til at vi var der var at vi hadde villet vite om en bestemt venn var blitt tauet, og at vi hadde ringt ned på Politihuset, men hadde fått beskjed om at de ville få vite det hvis vi møtte opp personlig. Slapp ut kl. 03.30

GRETHE NAUSTDAL, 34 :

Torsdag 14. 5. Var blitt med folk ned til Politihuset, og der gikk jeg opp mot huset for å prøve å få to 15-års gutter til å fjerne seg slik at de ikke skulle bli arrestert. Sto og pratet med dem (i ca. tre minutter) da det dukket opp politibiler. Jeg sa at jeg skulle gå med en gang, men da ble det truet med at de ville arrestere de to guttene. Jeg ble da igjen, men vi ble alle tre allikevel arrestert. Fikk klar beskjed om at "i kveld har dere ingen rettigheter". Fikk ikke lov til å ringe hjem til de to barna mine før jeg slapp ut etter sju timer, dvs. 03.30. Fikk heller ikke noe svar da jeg spurte hvorfor jeg

var blitt arrestert.

KJETIL BRAGEI ALSTADHEIM, 18 :

Torsdag 14. 5. Var ved Politihuset, oppå "Haugen" (Enerhaugen), hvor det svirret rykter om at folk ganske enkelt ble taua på åpen gate og at politiet "lette" etter demonstranter. Det stemte, for plutselig dukket politimenn opp med hjelm og skjold. Ble taua og satt inn ca. 24.00, og satt i fem timer. Ble ikke selv spurt om bilde/forelegg, som jeg ikke vedtok.

LASSE LARSEN, 23 :

Torsdag 14. 5. Satt utenfor Politihuset og pratet. Vi var en gjeng på 7-8 stykker. Ca 20.30 dukket det opp politibiler, og vi fikk beskjed om at vi skulle inn i bilene, uten å få advarsel om å fjerne oss. Prøvde å stikke av, men ble innhentet. Truende oppførsel av politifolka (kvelertak, løftet kølle). Fikk håndjern på og brakt til Politihuset. Var til avhør hvor jeg fikk beskjed om at jeg måtte oppgi hvor jeg jobbet hen, pluss en del spørsmål om personlige data. Truet med at jeg ville få ekstrabot hvis jeg ikke ga opplysninger. Satt på glattcelle i 7 1/2 time.

ULF ERIKSEN, 23 :

Torsdag 14. 5. Jeg var utenfor Politihuset, kl. 23.45. Gikk bort til en politimann og spurte hva som hadde skjedd. "Pell deg vekk", var svaret jeg fikk. Skulle til å si noe mer, men ble slengt i bakken av tre stykker. De vred armen brutalt bak på ryggen min, og satte på håndjern. Jeg fikk kul i bakhodet, skrubbsår i pannen, og hadde så vondt i venstre armen at jeg ikke kunne kjøre bil i flere dager etterpå. Jeg satt 4 1/2 time på cella og fikk 3000 kroner i

bot. En kamerat av meg ble holdt i 6 1/2 time.

ESPEN MATHISEN, 26 :

Torsdag 14. 5. Jeg var ikke med på demonstrasjonen, Hørte om razziaen på Stortorvets Gjæstgiveri. jeg gikk til Politihuset for å møte folk som slapp ut. Jeg sto i oppkjørselen ca 40-50 meter fra porten. Etter en stund kom mange politifolk ut for å arrestere uten varsel. Jeg snudde meg for å gå, men ble møtt av en sivilkledd person som angrep meg uten varsel. Jeg løp vekk, men to uniformerte politifolk og to biler fulgte etter og tok meg igjen. Jeg ble slått ned og fikk påsatt håndjern og ble innbrakt kl. 20.30. Jeg satt i sju timer. Ingen forskrifter ang. mine retteigheter ble fulgt. Slapp ut kl. 03.00 uten forelegg.

TONE BEATE WINDINGSTAD :

Torsdag 14. 5. Utenfor Politihuset ca. 22.00 ble en gjeng ungdommer taua. De hadde stått fredelig på en gangvei overfor X Zkerbergveien ganske lenge. Plutselig "raida" politiet opp med skjold og køller. Da vi spurte hvorfor de arresterte disse folkene, ble det svart at det var "drikkelag". En av ungdommene snubla og fikk et kølleslag over ryggen.

KARIN ENDERUD, 39 :

Torsdag 14/5. Rakk ikke demoen, men fikk høre at kjente var blitt taua, så jeg dro til Politihuset for å møte dem når de slapp ut. På vei mot Politihuset stoppet det en politimarje, og åtte politimenn hoppet ut og sa: "Inn her". Jeg spurte hva dette betydde, for jeg hadde ikke gjort noe, men ble bare ført inn i politibilen. Ble satt i celle, og etter fire timer spurte jeg om jeg nå ikke hadde rette til løslatelse. Vakta svarte at jeg kunne sitte der så lenge jeg ville for

Torsdag 14.5, foto: Paal Audestad

hans del. Slapp ut etter tilsammen sju timer i celle og fikk ikke bot.

JANA SEGULA, mor :

Torsdag 14. 5. Sønnen min, som er 16 år, ble arrestert. den andre sønnen min varsla meg om dette. Jeg ringte da politiet for å få bekreftelse på at han var arrestert, men ble der avvist. Jeg spurte om de hadde lov til å holde ham mer enn fire timer. Politimannen svarte da at de ikke trengte å svare på det - hvorpå han la på røret. Han var veldig uforskammet. Etter fire timer ringte jeg igjen. På spørsmål om sønnen min, ble det svart at det var så mange som var innbragt at det var umulig å ha noen oversikt. Jeg forlangte å få informasjon, men politiet nekta det, med henvisning til at "det fins noe som heter personvern". Politimannen sa at politisjefen hadde oppheva fire-timersbegrensninga for å holde folk. Jeg ringte da Barnevernet, som sa de skulle undersøke saken. Etter ei stund

ble jeg kontaktet av ei politidame fordi sønnen min satt i avhør. Hun sa at jeg kunne være med på avhøret siden sønnen min er mindreårig. Det ville jeg gjerne, men hun sa da at det kanskje var best jeg ikke kom, fordi det ikke skjedde noe likevel. Jeg fikk snakke med sønnen min på telefon. Han sa at han var stilt ovenfor valget om enten å la seg fotografere og bli tatt fingeravtrykk av og bli løslatt, eller å sitte lenger. Han valgte det siste. Jeg fikk snakke med politidama og spurte om det var lovlig å la han sitte lenger, noe hun ikke kunne svare på (hun henviste til Haugli). Sønnen min satt i ti timer.

MARIANNE HANSEN, 18 :

Torsdag 14. 5. Ca. 18.30 så jeg folk som løp ut fra Blitz. De ble klubba ned og taua. Gikk så oppover mot ambassaden. I Slottsparken ble det holdt appeller. Deretter gikk vi nedover Studenterlunden, hvor flere

appeller ble holdt. Gikk til Stortorvets Gjæstgiveri, men ble nekta av dørvakta å komme inn. Tok trikken til Arbeidsløses Kafe. Der hadde det nettopp vært razzia, og så gikk jeg til Grønland hvor jeg møtte noen venner. Gikk for å være med på fakkeldemonstrasjonen, til støtte for Bjørn Eggen, en vernepliktsneker som hadde sultestreika i 37 døgn, rundt Oslo Kretsfengsel kl. 21.00. En politibil kjørte da opp ved siden av oss, politiet hoppa ut og kastet seg over oss og dytta oss inn i bilen (kl. 21.15). Satt ca. sju timer på glattcelle. Fikk beskjed om at hvis jeg ikke lot meg ta fingeravtrykk av, ville jeg bli stillt for forhørsretten neste dag. Nekta det og fikk 3000 kroner i bot fordi jeg hadde nekta å fjerne meg. Vedtok ikke fordi jeg aldri fikk noen beskjed om å fjerne meg, alt skjedde på noen sekunder.

HARALD ERAKER, 30 :

Torsdag 14. 5. Jeg var ved Oslo Kretsfengsel for å si fra om at det ikke ble noe av fakkeltoget rundt murene pga at Bjørn Eggen (totalneker som sultestreiker) var løslatt samme dag. Politiet kom med en gang og ga oss beksjed om å fjerne oss og spre oss. Da vi spurte om det ikke var lov å stå på fortauet i Oslo, ble vi dytta bort. Senere på kvelden så vi så mange overgrep fra politiets side at vi samla i sammen 25-30 personer, som kl. 24.00 gikk opp til Grønland med fakler og satte oss i ring på fortauet for å markere hva vi syntes om unntakstilstanden. Vi ble taua bort av politiet etter ca. 10 min. (Fikk advarsel), og jeg ble holdt i ca fem timer, og fikk bot på 3000 kroner som jeg ikke vedtok.

LILY VIKKI, 17 :

Torsdag 14. 5. Var ved Kretsfengselet for å gi beskjed til folk om at fakkeldemonstrasjonen for Bjørn Eggen var avlyst, siden han var blitt løslatt

tidligere på dagen. Vi fikk beskje om å fjerne oss under trusler om at vi kunne bli arrestert. Var med på fakkeldemoen utenfor Politihuset senere på kvelden for å markere hva vi mente om unntakstilstanden i Oslo. Vi fikk en advarsel om å fjerne oss innen ti minutter, men jeg fjernet meg ikke. Ble arrestert og satt i "bare" fire timer, uten bot eller forhør.

KRISTIN BUFLOD, 18 :

Torsdag 14. 5. Dro fra Grønland T-banestasjon i gruppe på ca. 25-30 personer seint på kvelden. Vi hadde en fakkeldemo for å protestere mot unntakstilstanden. Vi fikk frist på ti minutter til å fjerne oss. Jeg ble taua inn 00.15 og satt på cella til 06.15. Jeg fikk et forelegg på 3000 kroner, selv om det var en fredelig demonstrasjon.

ANNE-BRIT LORENTZEN, 29, samboer med Stein Lillevolden :

Torsdag 14. 5. Jeg var på Stortorvets Gjæstgiveri. Da politiet stormet lokalene, prøvde jeg å beskytte Stein og fikk da slag over ryggen, noe som førte til ei blåstripe på ryggen, men det var ikke alvorlig. Jeg var den første som ble båret ut. To politimenn bar meg ut. En sto med løfta kølle, klar til å slå. Jeg ropte: "Ikke slå", så han slo bare i lufta. Så ble jeg lempa inn i marja. En fra terrorpolitiet var i bilen. Jeg satt i glattcelle i 6 1/2 time og ble løslatt uten bot. Jeg brukte ingen vold mot politiet.

Lørdag 16. 5. Jeg var i forhørsretten og en av de første som kom til rettslokalet på Grønland. Vakta ved hovedinngangen nekta meg å komme inn. Han sa det var for fullt. Jeg argumenterte med at jeg var en av de første som var kommet dit. Han sa da at det kom til å bli fullt (7-8 politispanere satt i salen). Jeg måtte derfor stå utenfor bygningen hele tiden.

ROLF VESØ, bedriftskonsulent:

Hvis vi skal tro Aftenposten, og det vil de jo gjerne at vi skal gjøre, så har politiinspektør Austad uttalt at det ikke er noen fare for at det skal bli noen flere vanskeligheter i Oslo by etter dette, fordi de regner med å ha statuert et eksempel. Jeg føler meg overbevist om at de har statuert et eksempel, og hvilket eksempel er det vi har fått oss forelagt?

Det er en demonstrasjon av politistat-metoder. Vi har fått en demonstrasjon av hvordan politet styrer bruken av ytringsfriheten, begrenser folkelige demonstrasjoner til punktframvisninger på ti personer. Vi har fått en demonstrasjon av hvordan politiet utøver tilfeldig justis, arresterer folk utfra helt tenkelige kriterier, som lyder slik: "Man skulle ta ungdommer som kunne se ut som demonstranter".

Vi må jo si at det er en meget effektiv ordre m.h.t. å kunne høyne politiets produktivitet, som vel må måles i antall arrestasjoner. Vi har videre fått en meget klar demonstrasjon fra politiets side om hvordan de overreagerer med brutale metoder. Og vi må se dette som et utslag av hvordan de handler utfra forenklete og fordomsfulle oppfatninger. Deres språkbruk når det gjelder det publikum de betjener og behandler, er "pøbler", "mobb", osv. Vi har fått en demonstrasjon av hvordan politet møter innvendinger og forslag om alternative arbeidsmetoder med hovmodig avvisning. Jeg viser f.eks. til hvorledes prof. Bratholm helt forsiktigvis prøvde å invitere Haugli med på en liten diskusjon om det var mulig å finne (- tenke i alle fall -) alternative arbeidsmåter.

Vi har videre - jeg får nesten gripe tilbake til de to utenforstående som var på Stortorvets Gjæstgiveri: De fortalte oss en redselsfull historie, som i Dagbladets versjon kort kan gjengis slik: "Sjokkerte vitner forteller at politimennene uten varsel regelrett gikk amok inne i restaurantlokalene.

Og politimesterens svar er: "He, he, ja det var en morsom variant. Noe slikt har jeg ikke fått opplysninger om, og det kan jeg aldri tenke meg". Hans viktigste innvendinger mot Bratholm, det var at Bratholm umulig kunne vite noe.

Ifølge dette intervjuet, så har Haugli selv ikke hørt noe om disse overgrepene, men han fortsetter altså med det som hun gjenga fra vitneboksen: "Mest sannsynlig er det vel at vitnene du referer til er blitt beflippet, og sett ting som ikke har skjedd", sier Willy Haugli. Han må åpenbart ha telepatiske (?) evner som kan uttale seg uten å ha vært til stede. og han avviser altså enhver diskusjon. dette synes jeg er nesten, ja, ikke det verste naturligvis, men en meget alvorlig side ved saken.

ULF KORITZINSKY:

Jeg har jobba endel i en aksjon som heter Anti NATO-aksjonen, det var bla. vi som tok initiativet til de demonstrasjonene som var i forrige uke. På tirsdag var det endel andre organisasjoner som også var tilslutta, men på torsdag var det vi som sto for det aleine. Vi driver med arbeid mot NATO og prøver å jobbe aksjonsretta med dette, noe som helt klart blir vanskeligere når politiet griper til de virkemidlene de har gjort her. Demonstrasjonene på tirsdag og torsdag i forrige uke mot NATO og krigshisseren Caspar Weinberger er ikke de siste her i Oslo. De er bare en begynnelse på de demonstrasjonene man vil se her. Politiets aksjoner mot demonstrantene på tirsdag og torsdag, samt på Stortorvets Gjæstgiveri, er et klart angrep på de politiske aksjonistene i denne byen. Politiets målsetting med sine terrorhandlinger er helt klart å skremme aksjonistene vekk fra gata, noe de har trodd på i mange år. Og ikke nok med at politiet har ytet rå og brutal vold mot blant annet Lillevolden som ble tatt på Stortorvets Gjæstgiveri og mot NATO-demonstranter generelt, men de har også (båndet brutt....)

KETIL LUND, høyesterettsadvokat:

Det var meget rystende å sitte her og høre på de vitnesbyrd vi fikk der fra talerstolen i dag, og som advokat så er jeg i og for seg ganske skeptisk med hensyn til vitnesbyrd, og jeg kan sikkert trekke noe fra på det som ble sagt, men den samlede beviskraft av det vi fikk høre, er så stor at etter min oppfatning ville det være helt utrolig hvis det ikke ble satt i gang en gransking av omstendighetene rundt disse demonstrasjonene og aksjonene fra politiet. Jeg går ut fra at vi må kunne regne med at justisministeren nå vil ta initiativet til en slik gransking når alle disse rapportene kommer på bordet. Det vil selvfølgelig vært ønskelig at jeg kunne gått litt i detalj på de prosessuelle rettigheter og de rettigheter av annen art som man har i forbindelse med å bli innbrakt av politiet for eksempel. Det tillater ikke tiden, men etter det jeg har hørt, skal jeg i hvert fall ta initiativet til å få utarbeidet en ganske tilgjengelig brosjyre og få mangfoldiggjort den og spredt den i de riktige miljøer, slik at dere har et.

Jeg vil si et par ord til. Vi har jo en del rettsregler som gir visse rettigheter og som beskytter mot overgrep. Med det er jo det med rettsregler at de er bare så mye verdt som dem som håndhever dem, og nå er problemet at stort sett er det politiet som håndhever de rettsregler vi her har å gjøre med. Det er politiet som styrer bevisene i saken, og det er politiet som legger grunnlaget for rettsforhandlinger i saker av denne karakter. Derfor er man i og for seg nokså opprødd hvis man vil forsøke å bruke rettsapparatet til å hjelpe seg når man føler seg utsatt for overgrep fra politiets side. Og vi ser også at det er vanskelig for de politiske myndighetene å blande seg opp i politiets arbeid i det det slår nærmest - det ligger an til litt sånne vanskelige vurderinger av forholdet mellom politikk og politi, som justismyndighetene tradisjonelt har veket tilbake

for. Men det forhindrer ikke at justisministeren har et overordnet ansvar, og det overordnede ansvar betyr selvfølgelig at hun må igangsette granskinger når bevisene blir så pass klare som i dette tilfellet.

Men det eneste vi i grunnen har å stole på, det er at vi har en våken opinion, som dagens demonstrasjon og denne sal har vist at vi har. Det er det eneste vi har til å hjelpe oss til beskyttelse mot ondartet utvikling innenfor for eksempel politiet. Og jeg tror ikke det vil være til noen hjelp verken for oss eller for politiet om vi nå fulgte den første talers oppfordring her, om nærmest å ta igjen. Det er ikke den veien vi skal gå selvfølgelig, vi skal ikke lage noe Nord-Irland her i Norge, men jeg tror vi kan hjelpe politiet på en annen måte, nemlig med noe de har vært ganske interessert i selv så vidt jeg forstår, å oppfordre om at nå må politimesteren gå. Han er en ubalansert og ganske overspent personlighetstype. Og det som jeg synes kanskje først og fremst har vært betenkelig å være vitne til, er at vi hele tiden kommer i tvil om han er ute i egne eller embetets ærender.

Foto: Paul Audestad

VITNEUTSAGN TIL HØRINGSKOMITEEN I "AKSJON YTRINGSFRIHET" FRA STEIN LILLEVOLDEN.

Etter demonstrasjonen den 14/5 ble jeg kontaktet av en del journalister for intervju. Sammen med 5-6 venner gikk vi til Stortorvets Gjestgiveri, hvor vi møtte journalistene.

Jeg hadde nettop avsluttet et intervju med Verdens Gang og så vidt begynt på et intervju med Radio Immigranten, da plutselig ca. 15 politimenn utstyrt med hjelmer, skjold og langkøller kommer stormende inn. Flere av dem er fra Beredskapstropen ("Terror-politiet").

En av disse løper frem mot meg og støter meg hardt i mellomgulvet med spissen av langkølla. Jeg faller på gulvet og blir liggende der med ansiktet ned i ca. 5 minutter før jeg blir båret ut. Jeg hører masse rop, skrik, hundeglam, bord som velter og glass som knuses, men har ikke noe klart bilde av hva som skjer siden jeg ligger på gulvet.

Flere mennesker i kafeen forsøker

med kroppen å beskytte meg mot slag fra politiet der jeg ligger nede. Til slutt får en fra Beredskapstropen tak rundt halsen på meg og sleper meg mot utgangen. Andre Politifolk kommer til og jeg blir båret ut i bilen.

Politimennene, særlig de fra Beredskapstropen, er eksremt opphisset. De svetter i ansiktet, banner og skriker og virker svært ute av balanse.

I politibilen blir jeg holdt på gulvet hele veien til Grønland Politistasjon ved at en politimann står med kneet i brystet mitt. Det er 3-4 andre arresterte i bilen. Politimennene er svært ampre og lar seg provosere av hver minste ting som blir sagt i bilen.

Inne på politistasjonen blir jeg tatt direkte til registrering. Her er også stemninga svært opphisset. To politimenn tar meg så inn på en celle hvor jeg må kle meg helt naken. Så får jeg fangetøy og et ullteppe.

Utover hele natta kommer stadig

politifolk bort til cella og skjeller meg ut og roper ting som at jeg skulle vært skutt, hengt, slått ihjel osv. Dette gjentar seg ca. hver halvtime hele natten til ca. klokka 3.00.

På morgenen blir jeg tatt til forhør og opplyst om at jeg var sikta etter paragraf 140, den såkalte "oppviglerparagrafen". Min advokat, Harald Stabell er til stede under den første gjennomgangen av min forklaring og da er stemninga hele tiden saklig. Etter at han må gå strammes forhøret til.

Forhørslederen Otto Breivik skriver hele tiden ned alt med et svært tendesiøst ordvalg, ikke direkte feilaktig, men med ord som gjør at forklaringen får en helt annen retning enn det jeg forklarte.

Leif A. Lier samordner forhørene av meg og Peter M. Johansen som sitter i avhør i et annet rom. Det er også påfallende hvordan Aftenposten og VG's avisreportasjer blir brukt som sanhetsvitner og er retningsgivende for innholdet i forhøret. Opplysninger sjekkes mot det som står i avisene, osv.

Etter at forhøret av Peter M. Johansen er over er det god tid til å framstille han for varetektsfengsling, men jeg overhører en samtale mellom Leif A. Lier og adjutant Røer hvor de sier at det er klart at varetektsfengslinga skal utsettes til neste dag, altså utover 24-timers regelen, slik at de kan være sikre på å få varetektsfengsling. Leif A. Lier sier at dette er "klarert på høyeste hold" og at "de arbeider med å gi en forklaring til massemedia nå".

Dagen etter blir både Peter og jeg varetektsfengslet under tvil fra dommeren.

Stein Lillevolden

VITNEUTSAGN TIL HØRINGSKOMITEEN
I "AKSJON YTRINGSFRIHET" FRA
PETER M. JOHANSEN,
INTERNASJONAL SEKRETÆR I AKP
(m-1)

Høringa som ble holdt torsdag 21. mai, omfattet flere vitneutsagn om politiets brutale framferd og brudd på tjenestereglementet i forbindelse med demonstrasjonene foran den amerikanske ambassaden tirsdag 12. og torsdag 14. mai og politiets storming av Stortorvets Gjæstgiveri samme dag.

Jeg var selv vitne til flere tilfeller av politivold under demonstrasjonen tirsdag 12. mai, bl.a.:

- foran inngangen til ambassaden ble ei jente som sto og ropte slagord, regelrett spiddet i magen med ei politikølle. Politimannen brøt ut av geledd, uten å ha blitt utsatt for provokasjoner eller en truende situasjon, tok ett-to skritt fram og trakk seg deretter tilbake på plass etter ugjerningen. Hendelsen skjedde rett foran øynene til flere pressefolk, deriblant en medarbeider i Aftenposten og teamet fra TV-Ung.

- mens folk ennå lå langs fortauet i Drammensveien med tåregass-sjokk, rykket politiet inn i mengden med hestepatruljen, med stor fare for demonstrantenes sikkerhet. Politiet kunne på dette tidspunktet lett ha kontrollert demonstrasjonen på denne siden av Drammensveien ved å sperre av området og latt demonstrasjonen gå sin gang (jfr. uronatta på Youngstorget natt til søndag med opp til tusen personer, hvor politiet, med 30 betjenter, bevisst velger å holde lav profil for nettopp å unngå konfrontasjoner, se Aftenposten). I stedet velger politiet å bruke makt for å gjøre demonstrasjonen til et gateslag og går til aksjoner som politiet selv ikke har kontroll over. (jfr. politihesten som ukontrollert bryter ut og danser i panikk, til stor fare for demonstranter som søker seg vekk fra de framrykkende "fotsoldatene"; hunder som biter gjester og en politibetjent på Stortorvet Gjæstgiveri)

Foto: Paal Audestad

- under de påfølgende framrykkingene fra politiets side er jeg vitne til flere episoder hvor politibetjenter, godt beskyttet av visir og gassmaske, og dermed ikke identifiserbare, går på demonstranter med kølleslag og spark mens demonstratene ligger ned eller står stille og viser alle tegn til å overgi seg. I flere av tilfellene ble det ikke foretatt arrestasjoner i det hele tatt. Det var julinga som tydeligvis var det viktigste.

I ettertid er det blitt reist kritikk fra faglig hold om bruk av sivilpoliti ved arrestasjoner i slike forbindelser. Det er blitt påtalt at sivilkledd politi ikke legitimerer seg eller på annen måte gir til kjenne at det foreligger en arrestasjon.

Jeg ble arrestert utenfor inngangen til Stortorvets Gjestgiveri, torsdag 14. mai, ca kl. 20.20, av fire sivilkledd politimenn som kaster seg over meg bakfra uten å ha legimitert seg eller gjort klart at jeg var anholdt. Jeg blir kastet i asfalten,

slik at brillene forsvinner inn blant publikum, deretter rullet over på rygg og lagt i jern på høyre hånd. Stikk i strid med instruksene ble ikke det andre jernet festet til noen andre, slik at det utgjorde et meget farlig slagvåpen om jeg hadde villet gjøre bruk av det. Til tross for at arrestasjonen skjedde bakfra av fire personer, ble jeg under forhør siktet for vold mot politiet ved denne anledningen.

VARETEKTSFENGSLING

Ettersom disse forholdene er dekket av andre vitneutsagn, vil jeg i stedet konsentrere meg om varetektsfengslinga, som inneholder flere brudd på rettsikkerheten.

Varetektsordninga har tidligere vært under til dels omfattende kritikk, og det er alt som tyder på at politiets bruk av varetekt og innbringning ved demonstrasjoner og aksjoner øker. Det er derfor viktig å

understreke rettssikkerheten for demonstranter og aksjonister.

1. Varetekt er et vidtgående inngrep fordi folk blir fysisk satt i fengsel, ofte med svært innskrenkede rettigheter, uten at det foreligger beviselig skyld og domskjennelse. Ved demonstrasjoner spiller videre to forhold inn som gjør varetektsfengslinga til ytterligere en belastning for varetektsfangen:

- Massemedias sterke fokusering, med offentliggjøring av navn og bilder.

- Det politiske aspektet ved demonstrasjoner, som ofte framkaller sterke politiske reaksjoner hvor varetekten blir brukt som "sannhetsbevis" mot demonstrasjonen, demonstrantene og politiske partier.

2. Varetektstiden står ikke i forhold til den faktisk etterforskningen og brukes i virkeligheten som en minimumsstraff.

3. Varetekten skjer på spinkelt juridisk grunnlag og har ofte til hensikt å skremme varetektsfangen til å vedkjenne seg skyld gjennom den faktiske kjennelsen om varetekt, som for de fleste oppleves som en dom. Vilkarligheten som ofte preger varetektsfengslinga, skaper også motløshet med hensyn til å forsvare andre rettssikkerhetsprinsipper.

I mitt tilfelle kan jeg dokumentere flere brudd på rettssikkerheten fra politiets side:

Brudd på 24-timers-regelen:

Natt til fredag ble jeg forhørt, fra ca. 23.30. Forhøret strekker seg fram til kl. 04.05, hvorpå jeg får beskjed om at jeg vil bli framstilt for forhørsretten samme dag - om det fortsatt blir reist siktelse mot meg. Jeg hadde avstått fra å ha advokat tilstede under forhøret nettopp for at saka kunne kom opp i forhørsretten samme dag.

Først lørdag kl. 11.00 blir jeg framstilt for forhørsretten, ca. 39 timer etter arrestasjonen, ca. 31

timer etter at avhøret var ferdig utskrevet.

Under oppholdet på Politihuset trenerer politibetjentene konsekvent enhver forespørsel fra min side om å ta kontakt med arbeidssted og/eller familie og hvorfor jeg ikke blir framstilt for forhørsretten samme dag, enten ved at politibetjentene bevisst overhører tilrop fra cella til midtgangen (0,5 - 1 m) eller at det blir tatt i mot beskjed uten at den ble fulgt opp.

Ut på ettermiddagen fredag blir jeg overført fra glattcelle til varetektscelle på Politihuset med beskjed om at politiet sto fritt til å holde meg utover 24 timer. Vakthavende på Politihuset var altså klar over at 24-timers reglen var blitt brutt.

Da advokat Harald Stabell påpeker dette overfor dommer Alf Graven i forhørsretten lørdag, forsøker politiadjutant Sven T. Røer minst to ganger å framstille det som om jeg skal ha blitt forhørt flere ganger, dvs. utover kl. 04.05 natt til fredag.

Den sannsynlige grunnen til at Stein Lillevolden og jeg ikke ble framstilt for forhørsretten fredag, er at politiet, av hensyn til bevisenes stilling, så an hvilke dommere som hadde vakttjeneste de aktuelle dagene, for å sikre varetektsfengsling og dermed unngå et prestisjemessig nederlag.

Nektet kontakt med foreldre og arbeidssted:

I løpet av fredag morgen ringer både arbeidsstedet, partikontoret til AKP (m-l), og mine foreldre til Oslo politikammer med forespørsel om jeg befinner meg der. De blir avvist. Først da en delegasjon fra partikontoret tropper opp på Politihuset for å etterlyse meg, får de beskjed om at jeg vil bli framstilt for forhørsretten.

I løpet av fredagen blir jeg hindret fra å ta kontakt med nærmeste familie og/eller arbeidssted. En gang under fotografering og avlegging av fingeravtrykk blir jeg henvist til en telefon med beskjed om at den var det umulig å komme ut av Poli-

Tirsdag 12.5, foto Paal Audestad

tihuset med, noe som viste seg å stemme.

I samtale med advokat Stabell en halv time før framstillinga i forhørsretten, får jeg beskjed om at min mor er nektet adgang i rettssalen. Det samme gjelder Stein Lillevoldens samboer. I stedet er det flere politibetjenter som ikke har noe med min sak å gjøre, tilstede.

Brev- og besøkskontroll praktisert som forbud:

Forhørsretten fastsetter varetektsfengslinga til en uke med brev- og besøkskontroll (altså ikke forbud). Ved flere anledninger blir mine foreldre og andre avvist besøk av politiadjutant Rør med henvisning til at jeg satt på brev- og besøksforbud. Overfor pressa innrømmer politiadjutant Rør at jeg faktisk sitter på brev- og besøksforbud: "Jeg mener at PMJ har brev- og besøksforbud. Det var det jeg forlangte." (Klassekampen, 19. mai).

Lørdag bringer VG en reportasje av meg under fullt navn og bilder.

NRK-TV har dessuten flere ganger vist bilder fra demonstrasjonen hvor jeg framkommer. Til tross fra gjentatte henvendelser om at mediaoppstyret er en enorm belastning og kan få helsemessige konsekvenser for familien, blir besøk fortsatt avvist. Først onsdag 20. mai, etter mer enn fem dager, får jeg besøk av min mor. Besøket finner sted i de åpne korridorene i Politihuset. Det hadde da brutt ut alvorlig sjukdom i familien (angina pectoris).

Tirsdag forlenger lagmannsretten varetektsfengslinga med en uke, uten at verken advokat Stabell eller jeg er tilstede. Lagmannsretten opprettholder imidlertid kjennelsen om brev- og besøkskontroll. Likevel praktiseres forbud. Noen eksempler:

- alle brev og telegram blir stanset. På konvoluttene er det skrevet "Forbud" eller "FB"

Et telegram er ikke engang åpnet for kontroll.

- kopien av min egen kjennelse i lagmannsretten fra advokat Stabell, sendt 21. mai, kommer mandag 1. juni til min hjemmeadresse (se kopi

av konvolutten) fra Oslo Politikammer. Det samme gjelder også flere brev og kort.

- kvelden 17. mai blir det levert inn en bærepose med bøker. Første ved løslatelsen 29. mai får jeg overrakt bøkene - på vei ut av Oslo Kretsfengsel.

Endring i siktelsen:

Under forhøret natt til fredag ble jeg siktet for tre forhold:

- vold mot offentlig tjenesteperson ved å ha revet en politibetjent ned av hesten og tatt hennes ridepisk.
- vold mot offentlig tjenesteperson under pågripelsen av Olaf Svorstøl.
- vold mot offentlig tjenesteperson i forbindelse med min egen arrestasjon.

I forhørsretten hadde politiet frafalt siktelsen om vold mot offentlig tjenesteperson i forbindelse med min egen arrestasjon. Derimot ble jeg stilt overfor anklagen om å ha sparket den kvinnelige politibetjenten opptil flere ganger i hode og kropp, noe jeg ikke hadde blitt konfrontert med under forhøret, utover min egen forklaring om at jeg ikke hadde sparket eller på annen måte utøvd vold mot vedkommende. Det ble da heller ikke forelagt noen vitneutsagn eller bevis for den skjerpede siktelsen i forhørsretten. I stedet bruker politiadjutant Røer i forhørsretten uttrykket "fysisk medvirkning til at andre sparket".

Varetektsfengsling som fengsling:

På et tidlig tidspunkt, allerede i den første uka, gjør etterforskerne det klart overfor advokat Stabell at de ikke kommer noen vei i etterforskninga av saka og at den på det nærmeste er henlagt. I løpet av de to ukene som varetekten varte, ble jeg ikke ved ett eneste tilfelle forhørt i forhold til siktelsen. I forhør 20.mai blir jeg derimot avhørt om helt andre forhold som aldri tidligere har vært oppe. Forhøret fortøner seg som et påskudd og en formalitet.

I forbindelse med de rettslige avhørene i Oslo forhørsrett 27. mai i saka mot Stein Lillevolden, går politiadjutant Røer ut i massemedia med opplysninger om at jeg vil bli løslatt fredag 29. mai. Advokat Stabell får igjen opplyst at det ikke er noe nytt i etterforskninga av min sak. Likevel forblir jeg i varetekt til fredag.

Forholdet er påtalt av advokat Stabell i brev til politimester Willy Haugli, 29. mai

Varetektsfengslinga er her blitt brukt som fengsling.

Peter M. Johansen

Trykt på 100% resirkulert papir
hos HippoTrykk A/s, Oslo

Foto. Paal Audestad

Forsidefoto: Paal Audestad
Baksidefoto: Katrine Geard
Trykk: Hippotrykk